

جمعه 28 شهریور 1393-23 ذی‌قعدة 1435-19 سپتامبر 2014

امضای قرارداد شرکت ملی نفت ایران با کنسرسیوم بین‌المللی نفت (1333 ش) ...

28 شهریور در گذر تاریخ

* امضای قرارداد شرکت ملی نفت ایران با کنسرسیوم بین‌المللی نفت (1333 ش)

اشاره:

پس از کودتای 28 مرداد 1332، محیطی که آمریکا و انگلیس انتظار آن را داشتند فراهم شده بود. از آن طرف، سپهبد زاهدی، عامل کودتا و نخست وزیر وقت نیز مهیا بود تا رسماً نظر غارتگران بین‌المللی را تأمین کند و حکومت خود و سلطنت شاه را مستحکم سازد. در این حال زاهدی برای جلب کمک‌های مالی آمریکا، تسلیم درخواست‌های ویرانگر کارتل‌های نفتی غرب شد و اصل ملی شدن صنعت نفت را زیر پا گذاشت. در نهایت قرارداد نفت ایران و کنسرسیوم بین‌المللی نفت شامل 51 ماده و دو ضمیمه مربوط به غرامت شرکت نفت انگلیسی و مالیات بر درآمد، توسط علی امینی و سهام‌السلطنه بیات به امضا رسید که در نتیجه آن، کنسرسیوم از جانب شرکت ملی نفت ایران به انجام امور اکتشاف، استخراج و پالایش می‌پرداخت. این کنسرسیوم بدون در نظر گرفتن نفع ملی کشور، منابع نفتی را به حلقوم اجانب ریخت و سهم ناچیزی از آن را به مملکت بازگرداند. در این میان آمریکا به عنوان کشوری که در جریان جنگ جهانی دوم کمترین خسارت را دیده بود، به گسترش سیطره نفوذ و سلطه خود پرداخت و این سهم را هم از مبارزات خونین ملت ایران در شعار ملی کردن صنایع نفت به دست آورد. این قرارداد سرانجام در 29 مهر 1333 ش با 113 رأی، موافق از 120 رأی مأخوذه در مجلس دوره هجدهم تصویب شد و دوره سلطه کنسرسیوم بر نفت ایران آغاز شد. در این میان اعتراض و مخالفت مردم و بزرگانی همچون آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی راه به جایی نبرد و بیگانگان، سال‌ها به چپاول منابع عظیم خدادادی این مرز و بوم ادامه دادند.

* اظهار واکنش های گوناگون درباره توافق مصر و اسرائیل در کمپ دیوید (1357 ش)

اشاره:

در حالی که هنوز چند ساعت از اعلام خبر توافق مصر و اسرائیل نمی‌گذشت، وزیر خارجه مصر و نیز سفیر این کشور در آمریکا، به عنوان اعتراض به نتایج این کنفرانس، استعفا دادند. شوروی نتایج کنفرانس کمپ دیوید را محکوم کرد و آن را توطئه‌ای واقعی علیه مردم خاورمیانه و صلح دانست. فلسطینیان میانه‌رو، با احتیاط، از نتایج کنفرانس کمپ دیوید استقبال کردند. اما سایر فلسطینی‌ها، سادات را متهم کردند که به خاطر پس گرفتن اراضی مصری‌ها از اسرائیل، بر سر منافع فلسطین، معامله کرده است. مردم فلسطین که از نتایج کنفرانس، به خشم آمده بودند، سوگند یاد کردند که نبرد علیه اسرائیل را شدت خواهند بخشید. مردم لیبی در خیابان‌های طرابلس به تظاهرات پرداختند و در شعارهای خود، خواستار قتل سادات به اتهام معامله بر سر آرمان اعراب در کنفرانس کمپ دیوید شدند.

* درگذشت عالم مبارز و مجاهد

آیت الله «محمد ابراهیم اعرافی» (1371 ش)

اشاره:

آیت الله شیخ محمد ابراهیم اعرافی در سال 1289 ش (1328 ق) در اطراف میبد در استان یزد در خانواده‌ای روحانی دیده به جهان گشود. وی پس از فراگیری مقدمات و سطح در زادگاه خود و مشهد، به شوق شاگردی در محضر آیت الله حاج شیخ عبدالکریم حائری راهی قم شد و در درس ایشان شرکت جست. آیت الله اعرافی پس از طی مدارج بالای علمی از عالمان نامداری همچون حضرات آیات: شیخ عبدالکریم حائری، سید حسین بروجردی، سید ابوالحسن اصفهانی، سید عبدالهادی شیرازی، سید محسن حکیم و امام خمینی اجازه اجتهاد، روایت و امور حسبیه دریافت نمود. وی پس از رحلت آیت الله حکیم، رسماً حضرت امام خمینی را به عنوان تنها مرجع تقلید معرفی نمود و با شروع انقلاب اسلامی ایران، همراه با آیت الله شیخ

محمد صدوقی و سید روح‌الله خاتمی به رهبری مبارزات مردم استان یزد پرداخت. این عالم مجاهد شخصاً در راهپیمائی‌های مردم شرکت می‌کرد و همواره پناهگاه مبارزان بود. همچنین وی در مبارزه و طرد سلطه خان‌ها، مبارزه با نفوذ بهائیت، تأسیس حوزه عملیه میبد، احداث مساجد و آب انبارها، حفر قنوات و تدریس و ارشاد مردم و رهبری فکری منطقه، فعالیت مثمرثمری به انجام رساند. سرانجام این فقیه جلیل در بیست و هشتم شهریور 1371 ش برابر با بیست و یکم ربیع‌الاول 1413 ق در 82 سالگی بدرود حیات گفت و به سرای جاوید شتافت.

* درگذشت دکتر شکوئی؛

چهره ماندگار جغرافیا (1384ش)

اشاره:

دکتر حسین بیک زاده شکوئی، مدرک دکترای تخصصی خود را در رشته جغرافیای انسانی از دانشگاه استانبول (۱۳۵۷ش) دریافت کرد. دکتر شکوئی بیش از ۱۰ سال در دانشگاه تبریز تدریس می‌کرد و در سال ۱۳۶۴ش پس از عزیمت به تهران، در دانشگاه تربیت مدرس مشغول به تدریس شد و می‌توان او را در ردیف اولین پایه‌گذاران دوره دکترای رشته جغرافیا در دانشگاه تربیت مدرس معرفی کرد. وی در مجامع مختلف علمی از قبیل فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، هیئت رئیسه انجمن جغرافیدانان ایران، شورای عالی سمت، سرپرستی کمیته جغرافیا در وزارت فرهنگ و آموزش عالی و... عضویت فعالی داشت و پس از مدتها تلاش در راه علم، به عنوان یکی از چهره‌های ماندگار کشور (در جغرافیا) معرفی شد. دکتر شکوئی همچنین در سال‌های ۱۳۷۲ش و ۱۳۷۶ش، استاد نمونه دانشگاه تربیت مدرس شناخته شدند و کتاب‌های تألیفی وی در سال‌های ۱۳۶۷ش و ۱۳۷۵ش به عنوان کتاب‌های برگزیده سال جمهوری اسلامی ایران معرفی شد. دکتر حسین بیکزاده شکوئی پس از سالها تلاش علمی در بیست و هشتم شهریورماه سال ۱۳۸۴ هجری شمسی در بیمارستان مهراد تهران دار فانی را وداع گفت. پیکر استاد فقید بر دوش صدها تن از دانشجویان، اساتید و علاقه‌مندان استاد بزرگوار، در گورستان بهشت زهرا (س) تهران، در قطعه هنرمندان به خاک سپرده شد.

* بهرام شاهرخ فرزند ارباب کیخسرو که مدتی مدیرکل تبلیغات بود درگذشت (1353ش)

* کارمندان بانک ملی ایران

در تهران دست به اعتصاب زدند

(1357ش)

19 سپتامبر در گذر تاریخ

* کشف دو قطب مثبت و منفی

جریان برق در فرانسه (1733م)

* ساخت «نفت مصنوعی»

از طریق تقطیر زغال سنگ (1907م)

* درگذشت «ریچارد لاجی بیرد» مخترع اسکاتلندی تلویزیون (1956م)

* تشکیل اولین دولت آزاد الجزایر توسط سران انقلاب این کشور (1958م)

* قتل «نورمحمد ترکی»

طی کودتای خونین «حفیظ الله امین» در افغانستان (1979م)

* تثبیت حضور نظامی آمریکا در خلیج فارس با امضای قرارداد ده ساله با کویت (1991م)